

Lag om införande av vattenlagen (1983: 291);

SFS 1983: 292

Utkom från trycket
den 25 maj 1983

utfärdad den 5 maj 1983.

Enligt riksdagens beslut¹ föreskrivs följande.

Allmänna bestämmelser

1 § Vattenlagen (1983:291) och denna lag träder i kraft den 1 januari 1984.

2 § Genom den nya vattenlagen upphävs med de begränsningar som följer av denna lag

vattenlagen (1918: 523),

lagen (1918: 524) om vad iakttagas skall i avseende å införande av vattenlagen och

lagen (1920:460) om vad vid anläggande av järnväg eller spårväg bör iakttagas till tryggande av närliggande marks torrläggning.

3 § Om det i lag eller annan författning hänvisas till en föreskrift som har ersatts genom en bestämmelse i den nya vattenlagen eller i denna lag, tillämpas i stället den nya bestämmelsen.

4 § I mål och ärenden som har anhängiggjorts hos vattendomstol före ikraftträdandet av den nya vattenlagen tillämpas äldre bestämmelser. Beträffande anspråk på grund av oförutsedda skador gäller dock i fråga om förfarandet och ersättning för rättegångskostnader den nya vattenlagen, om anspråket framställts sedan lagen har trätt i kraft.

5 § Om ansökan om förordnande av förrättningsman gjorts eller förordnande enligt 3 kap. 11 § vattenlagen (1918: 523) om syneförrättning meddelats före ikraftträdandet av den nya vattenlagen, tillämpas äldre bestämmelser vid förrättningen, i fråga om underställning och överklagande samt vid domstols handläggning och prövning av fråga som rör förrättningen.

6 § Vad som enligt den nya vattenlagen gäller om ägare av en fastighet tillämpas även på den som innehar en fastighet med ständig besittningsrätt eller med fideikommissrätt.

Särskild övergångsbestämmelse till 2 kap. nya vattenlagen

7 § Genom 2 kap. 2 och 3 §§ nya vattenlagen inskränks inte den rätt som före ikraftträdandet av den nya vattenlagen tillkom någon på grund av dom, urminnes hävd eller någon annan särskild rättsgrund eller enligt 1 kap. 2 § andra stycket andra meningen vattenlagen (1918: 523).

¹ Prop. 1981/82: 130, JoU 1982/83: 30, rskr 274.

Särskild övergångsbestämmelse till 3 kap. nya vattenlagen

8 § Vad som i 3 kap. 2 § första stycket nya vattenlagen stadgas om byggnadsplan gäller också avstyckningsplan.

Särskilda övergångsbestämmelser till 4 kap. nya vattenlagen

9 § Bestämmelserna om tillståndsplikt i 4 kap. 1 § och 2 § första stycket nya vattenlagen gäller inte dikningsföretag som pågår vid ikraftträdandet av den nya vattenlagen.

Frågan om lagligheten av en vattenanläggning som har tillkommit före ikraftträdandet av den nya vattenlagen utan tillstånd enligt vattenlagen (1918: 523) eller motsvarande äldre bestämmelser bedöms enligt de bestämmelser som gällde vid anläggningens tillkomst.

10 § Om annat vattenföretag än dikning har utförts under vattenlagens (1918: 523) giltighetstid utan tillstånd och denna lag var tillämplig på företaget, är företagaren bevisningsskyldig i fråga om de förhållanden som rådde i vattnet innan företaget utfördes.

Särskilda övergångsbestämmelser till 9 kap. nya vattenlagen

11 § Medför omprövning enligt 15 kap. 3, 4, 9 eller 11 § nya vattenlagen av ett tillstånd enligt vattenlagen (1918: 523) eller motsvarande äldre bestämmelser skada för tillståndshavaren utgår ersättning till denne, om annat inte följer av 12 §.

Medför omprövning enligt nya vattenlagen av tillstånd som avses i första stycket skada för annan än tillståndshavaren utgår ersättning härför. För mottagare av andelskraft eller av ersättning genom överföring av kraft enligt vattenlagen (1918: 523) i dess lydelse före den 1 juli 1974 gäller dock viss begränsning enligt 15 §.

Beträffande ersättning enligt första eller andra stycket äger 9 kap. 1–10 §§ och 13 § nya vattenlagen motsvarande tillämpning. Därvid skall vad som sägs om andelskraft tillämpas även på sådan ersättning genom överföring av kraft varom stadgas i andra stycket.

12 § Om skada som avses i 11 § första stycket utgörs av förlust av vatten eller fallhöjd eller inskränkning i rätten att reglera vattnets avrinning och omprövningen sker till förmån för det allmänna fiskeintresset, allmän farled, allmän hamn, allmän flottled eller hälsovården eller, vid omprövning enligt 15 kap. 3 § eller 9 § första meningen nya vattenlagen, till förmån för den allmänna miljövården, är tillståndshavaren skyldig att utan ersättning tåla skadan till så stor del som, jämte vad han tidigare efter den nya lagens ikraftträdande har avstått enligt denna paragraf eller 14 §, motsvarar en tjugondel av det produktionsvärde eller det värde av vattenmängd, fallhöjd eller magasinvolym som avses i 9 kap. 14 § andra stycket nya vattenlagen.

13 § Bestämmelserna i 11 och 12 §§ äger motsvarande tillämpning beträffande omprövning av en sådan särskild rättighet att förfoga över vattnet som avses i 2 kap. 41 § vattenlagen (1918: 523).

14 § Om den som har tillstånd till ett vattenföretag enligt vattenlagen (1918:523) eller motsvarande äldre bestämmelser åsamkas förlust av vatten eller fallhöjd eller inskränkning i rätten att reglera vattnets avrinning till följd av ett vattenföretag enligt nya vattenlagen som skall tillgodose det allmänna fiskeintresset, allmän farled, allmän hamn, allmän flottled, hälsovården eller den allmänna miljövården eller som utgör markavvattningsföretag eller vattentäkt för bevattning, är hans rätt till ersättning härför begränsad på motsvarande sätt som gäller enligt 12 §, om bestämmelserna i vattenlagen (1918:523) om kungsådra var tillämpliga på vattenföretaget.

Första stycket äger motsvarande tillämpning i fråga om förlust eller inskränkning som åsamkas den som utan särskilt tillstånd driver ett vattenföretag som tillkommit före ikraftträdandet av nya vattenlagen.

15 § Bestämmelsen i 9 kap. 19 § nya vattenlagen äger motsvarande tillämpning beträffande andelskraft enligt vattenlagen (1918:523) eller ersättning genom överföring av kraft enligt vattenlagen (1918:523) i dess lydelse före den 1 juli 1974.

Särskilda övergångsbestämmelser till 10 kap. nya vattenlagen

16 § Föreligger skyldighet att betala årlig avgift enligt 4 kap. 14 § vattenlagen (1918:523) år 1984, skall avgiften för det året utan särskilt beslut räknas om i förhållande till den ändring av basbeloppet enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring som skett från juli 1974 till år 1984. Har avgiften bestämts enligt lagrummets lydelse före den 1 juli 1974 skall den först räknas upp med fyrtio procent innan omräkning enligt första meningens sker.

17 § Föreligger skyldighet att betala årlig avgift enligt 2 kap. 10 § vattenlagen (1918:523) år 1984, skall avgiften för det året utan särskilt beslut räknas om i förhållande till den ändring av basbeloppet som skett från december det första året i den senaste avgiftsperioden till år 1984.

Från och med år 1985 skall avgift som avses i första och andra styckena utan särskilt beslut räknas om årligen i förhållande till den ändring av basbeloppet som kan ha skett mellan avgiftsåret och året dessförinnan.

Om skyldighet att betala avgift enligt 4 kap. 14 § eller 2 kap. 10 § vattenlagen (1918:523) inträder efter utgången av år 1984 skall omräkning enligt första respektive andra stycket ske för det första året i den aktuella avgiftsperioden, dock tidigast för år 1984. Därefter skall årlig omräkning ske enligt tredje stycket.

I fråga om årliga avgifter enligt 2 kap. 8 § vattenlagen (1918:523) eller motsvarande äldre lag gäller, utom i fall som avses i sjätte stycket, att sådan avgift år 1984 eller det senare år avgiftsskyldighet inträder utan särskilt beslut skall räknas om i förhållande till den ändring av basbeloppet som skett mellan det aktuella avgiftsåret och december det år då avgiften senast fastställdes genom lagkraftvunnen dom, dock tidigast december 1963. Därefter skall årlig omräkning ske enligt tredje stycket.

Har i dom angående avgift enligt 2 kap. 8 § vattenlagen (1918:523) intagits föreskrift om årlig omräkning av avgiften med hänsyn till förändringar i penningvärdet skall det år 1983 gällande avgiftsbeloppet från och med år 1984 räknas om årligen i förhållande till den ändring av basbeloppet som skett mellan det aktuella avgiftsåret och året dessförinnan.

Särskilda övergångsbestämmelser till 12, 13 och 16 kap. nya vattenlagen

17 § Löseskilling och inträngsersättning för en fastighet som innehas med fideikommissrätt får inte sättas lägre än som följer av 9 kap. nya vattenlagen. Sådana ersättningar som har nämnts nu och som tillkommer innehavaren av en fideikommissegendom skall alltid nedsättas hos länsstyrelsen och får inte betalas ut, innan regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer har förordnat hur det skall förfaras med ersättningen.

18 § Bestämmelsen i 13 kap. 55 § andra stycket nya vattenlagen äger motsvarande tillämpning på förordnande som avses i 11 kap. 83 § andra stycket vattenlagen (1918: 523) och som meddelats av domstol eller överexekutor.

Särskilda övergångsbestämmelser till 15 kap. nya vattenlagen

19 § Ett tillstånd enligt vattenlagen (1918: 523) eller motsvarande äldre bestämmelser till ett vattenföretag eller någon annan åtgärd som avses i den nya vattenlagen, anses med avseende på vad som föreskrivs i 15 kap. nya vattenlagen som ett tillstånd enligt denna med de avvikelser som följer av 20 och 21 §§.

Första stycket gäller även en sådan särskild rättighet att förfoga över vattnet som avses i 2 kap. 41 § vattenlagen (1918: 523).

Bestämmelserna i 15 kap. 5 och 6 §§ nya vattenlagen gäller också vattenanläggningar som har tillkommit innan nämnda lag trätt i kraft, även om någon domstols eller annan myndighets tillstånd till dessa inte har behövts och inte heller lämnats.

Vad som enligt 15 kap. 4 och 12 §§ nya vattenlagen gäller om ändring av fiskeavgift och bygdeavgift skall också tillämpas på avgifter enligt 2 kap. 8 och 10 §§ samt 4 kap. 14 § vattenlagen (1918: 523).

20 § Omprövning enligt 15 kap. 3 § första stycket första meningen nya vattenlagen i fall som avses i 19 § första och andra styckena denna lag får, om inte annat följer av andra stycket, ske efter utgången av år 1993, dock får omprövning av tillstånd till vattenkraftverk eller vattenreglering för kraftändamål ske tidigast trettio år från den dag då företaget enligt därom meddelad föreskrift skall vara fullbordat eller, om nyprövning enligt 4 kap. vattenlagen (1918: 523) ägt rum, tidigast trettio år från den dag då domen om nyprövning vann laga kraft.

Om företaget skulle ha kunnat underkastas nyprövning enligt 4 kap. vattenlagen (1918: 523) vid tidpunkt efter den nya vattenlagens ikraftträdande, får omprövning ske så snart den för nyprövning gällande tiden utgått.

Omprövning enligt 15 kap. 3 § första stycket tredje meningen nya vattenlagen får ske endast om ändringen i vattenförhållandena inträtt efter den nya vattenlagens ikraftträdande.

21 § Om tillstånd till ett företag har meddelats enligt vattenlagen (1918: 523), gäller bestämmelserna i den lagen i fråga om verkan av att ett företag inte har fullbordats inom föreskriven tid.

22 § Bestämmelserna i 15 kap. 15 och 16 §§ nya vattenlagen äger tillämpning även i fråga om samfälligheter enligt 3 kap. vattenlagen (1918: 523) som avser vattenreglering enbart för kraftändamål, samfälligheter enligt 7 kap. vattenlagen (1918: 523) och samfälligheter för ändamål som avses i 8 kap. 20 § vattenlagen (1918: 523) samt samfälligheter enligt motsvarande äldre bestämmelser.

Om i samfällighet som nu sagts kretsen av deltagare eller kostnadsfördelningen mellan dem ändras genom omprövning enligt 15 kap. 15 § nya vattenlagen eller godkännande av en överenskommelse enligt 15 kap. 16 § samma lag, skall en samfällighet enligt den nya vattenlagen anses bildad.

Särskild övergångsbestämmelse till 17 kap. nya vattenlagen

23 § Vad som föreskrivs i 17 kap. 1 § andra stycket nya vattenlagen gäller även den som med stöd av vattenlagen (1918: 523) tillagts rätt att begagna sig av annans vattenanläggning.

Särskilda övergångsbestämmelser till 19 kap. nya vattenlagen

24 § Ett förordnande enligt 2 kap. 14 § tredje stycket vattenlagen (1918: 523) till skydd mot förorening eller 2 kap. 62 eller 64 § samma lag till skydd för vattenförsörjningen anses som ett förordnande enligt 19 kap. nya vattenlagen.

Om ett förordnande enligt 2 kap. 14 § tredje stycket eller 62 § vattenlagen (1918: 523) ändras eller upphävs, skall det antecknas i fastighetsboken.

Särskilda övergångsbestämmelser till 21 kap. nya vattenlagen

25 § I fråga om gärning som var belagd med straff i vattenlagen (1918: 523) och som begåtts före nya vattenlagens ikraftträdande skall vattenlagen (1918: 523) alltjämt tillämpas. Vad som sägs i 21 kap. 3 och 4 §§ nya vattenlagen får tillämpas även vid gärningar som begåtts under vattenlagens (1918: 523) giltighetstid.

Talan om ansvar enligt första stycket väcks vid laga domstol i brottmål.

Andra bestämmelser

26 § Bestämmelserna i 3 kap. 12–25 och 27 §§, 7 kap. 61–65 §§ samt 8 kap. 38–45 §§ vattenlagen (1918: 523) om flera deltagares förvaltning av företag som har tillkommit enligt den lagen skall tillämpas så länge företagets förvaltning inte har anordnats på något annat sätt.

27 § Bestämmelserna i 4 kap. vattenlagen (1918: 523) om statens lösningsrätt skall fortfarande gälla, om fråga om lösningsrätt före ikraftträdandet av den nya vattenlagen har fullföljts genom ansökan om stämning till fastighetsdomstol.

På regeringens vägnar

OLOF PALME

OVE RAINER
(Justitiedepartementet)

